

Ons pedagogisch handelen peutergroep Dreumel

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2022

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door het team Pedagogiek & Kwaliteit. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach @@@@.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit en draagt bij aan de verdere professionalisering en ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Hiermee vergroten onze medewerkers hun vaardigheden om op de werkvloer hoogwaardige kwaliteit te leveren zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De coach begeleidt en traint de medewerkers bij hun dagelijkse werkzaamheden en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch inhoudelijk gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Jaarlijks voert de pedagogisch coach een pedagogische meting uit. Met de uitkomsten stellen wij jaarlijks een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

We richten ons in 2022 op de implementatie van de aangepaste pedagogische ondersteuningsstructuur en het vernieuwde pedagogisch werkproces.

In ons lokale ontwikkelplan, onderdeel van het KION jaarwerkplan 2022, staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 7 uur per jaar. Hiernaast heeft onze coach in 2022 voor VE coaching 70 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit uren aantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen dat onze locatie bezoekt.

We bieden VE bij peutergroep Dreumel

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals "Waar is Puk? Wijs eens aan?", de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals "Wat ga je doen?", "Zijn deze hetzelfde?", "Wat gebeurde er?" Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op de peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten 'We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte' en 'We bevorderen positieve contacten tussen kinderen'.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkels. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit

komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met baby's, dreumesen of kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud).
- Het thema 'Wat heb jij aan vandaag' bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). Kinderen herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, of de peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen met hun voeten (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- In het thema 'Dit ben ik!' (over het lichaam en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De kinderen kijken naar hun spiegelbeeld terwijl de pedagogisch medewerker verwoordt wat ze zien, de kinderen kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek, bouwhoek, themahoek en voorleeshoek.
- De pop Puk wordt bij de activiteiten betrokken. Hij is zeggend 'één van de kinderen' op de groep. Hij komt met vragen en belevenissen die herkenbaar zijn voor de kinderen.
- Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker liedje en gebaren of een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Per mail of telefonisch worden ouders uitgenodigd. Ouders kunnen dan met kind komen kijken. We geven een rondleiding en uitleg over onze werkwijze. Op het eerste dagdeel kan het kind bij aanvang gebracht worden. Ouders mogen het eerste kwartier iets met hun kind samen doen (bijv. puzzelen, blokken bouwen, lezen). Het kind mag als troost een knuffel of speentje meenemen. Ouders kunnen dit in de tas laten zitten van het kind. Mocht het kind hier behoefte aan hebben, kan een pedagogisch medewerker dit uit de tas halen.
- In de kring wordt het kind welkom geheten en voorgesteld aan de andere kinderen. Het kind bepaalt zelf welke behoefte het heeft om te wennen. Is het kind verdrietig en wil het getroost worden, troost de pedagogisch medewerker. Is het 'bang' of vindt het kind het spannend en kijkt liever rond vanaf een afstand dan laten de pedagogische medewerkers dat toe, ze benoemen wat ze zien en voeren 'kleine gesprekjes'. Ze creëren een zo positief mogelijke ervaring voor het kind.
- De dag wordt begonnen met een kring. Hierin zingen we het liedje 'goedemorgen'. Een jarig kind wordt in 'het zonnetje' gezet. We zingen liedjes, betrekken er een Puk activiteit bij en vertellen aan de hand van de dagritmekaarten wat we gaan doen. Na de kring mogen kinderen vrij spelen. In een kleine groep gaat een pedagogisch medewerker met de methode Uk & Puk aan de gang voor de VE- kinderen. Kinderen worden uitgenodigd om een knutselwerkje te maken. Na het vrije spel ruimen we gezamenlijk op met behulp van een opruimliedje. Kinderen kiezen zelf een plekje aan een tafel. We zingen een fruitliedje en de pedagogische medewerker delen het fruit met drinken uit. Kinderen zetten zelf de lege beker weg en doen hun fruitbakje in de tas. Daarna (afhankelijk van het weer) gaan we onze jassen aan doen en gezamenlijk naar buiten of bij slecht weer een gezamenlijke binnen activiteit met beweging. Na het buitenspelen gaan we binnen op de mat zitten en eindigen met een verhaaltje. Zijn we binnen gebleven, lezen we nog een verhaaltje en gaan daarna samen de jassen aan doen. We sluiten af met een 'afscheidsliedje'.
- We zingen liedjes en hebben gesprekjes in het thema van die periode.
- In de groepsruimte hangen dagritmekaarten op kinderhoogte, deze nemen we door tijdens het kringgesprek met de kinderen. Heeft een kind behoefte aan meer (bijv. vraagt wanneer papa en/of mama komen) om de dagindeling te weten, pakt een pedagogisch medewerker het kind bij de hand en herhaalt het ritme.
- Door een kind positief te benaderen, geef je ze vertrouwen. Je benoemt de gevoelens die ze laten zien. De pedagogisch medewerker helpt als nodig ook bij het oplossen van conflicten door te verwoorden. Kinderen krijgen een knuffel of troostend woord wanneer ze dit vragen of nodig hebben.
- De pedagogisch medewerker springt in op de behoefte van een kind. Dit gebeurt met behulp van beeldmateriaal of door het kind met materialen in aanraking te laten komen.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we het kindvolgsysteem KIJK!.
- Door kinderen te observeren en te luisteren naar wat ze zeggen, leren we onze kinderen kennen. Door in te springen op hun interesse bouw je contact op. Je springt in op de activiteiten die een kind bezig houden. Door middel van materialen (beeld en tastbaar) laat je kinderen in aanraking komen met dat wat je wil aanbieden. Je springt in op hun reactie. Wanneer op de groep iets 'leeft' probeer je als pedagogisch medewerker hier uitdaging bij te zoeken aan de hand van beeldmateriaal en tastbaar materiaal.
- Kinderen worden met respect benaderd en in hun waarde gelaten. Is er extra ondersteuning nodig voor het kind om een goed welbevinden te creëren, gaan de pedagogisch medewerkers samen met de ouders kijken wat dan mogelijk is. Kinderen worden twee keer per jaar ingevuld in het systeem KIJK!: wanneer een kind drie jaar is geworden en net voor hun vierde verjaardag.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- Kinderen moeten zichzelf durven zijn. Je benoemt positieve dingen, stimuleert om iets tot goed resultaat te krijgen, je laat kinderen eerst zelf proberen, je geeft de tijd om te antwoorden of kinderen zelf met oplossingen te laten komen. De pedagogisch medewerker doet voor hoe een kind zelf bijvoorbeeld de jas of schoenen aan kan doen. Bij het zindelijk worden helpt de pedagogisch medewerker het kind herinneren om een keer naar de wc te gaan. Kinderen worden dan in stappen begeleid bij wat ze moeten doen. De pedagogisch medewerker herhaalt steeds de stappen.
- Kinderen worden gestimuleerd om mee te helpen, bijvoorbeeld bij het klaarzetten van materialen of het ophalen van vuile spullen. Verder leggen ze regels in de kring uit en spreken ze kinderen aan op bepaald gedrag en wat dat met de ander doet. Ze proberen kinderen op hun eigen niveau een spiegel voor te houden.
- Onze inrichting van de groep geeft kinderen de mogelijkheid zelf speelgoed te pakken.
- Een deel van de ochtend besteden we aan vrij spel. Tijdens dit spel krijgt het kind de gelegenheid om alleen of samen te spelen. Wij geven kinderen de ruimte om hier een eigen keuze in te maken.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We proberen de kinderen met tastbare materialen in aanraking te laten komen. We dagen kinderen uit door de manier van vragenstellen en door in te springen op een situatie.
- We kijken samen met kinderen wat we gaan doen. We stimuleren kinderen om elkaar te helpen.
- We spelen met scheerschuur (zintuigen). We hebben constructiematerialen (motoriek, cognitief, fantasie). We hebben een huishoek (sociaal emotioneel, fantasie), knutselhoek (creatief, fijne motoriek), puzzel/ werkjes hoek (cognitief, rekenactiviteit, kleur, fijne motoriek), leeshoek (taalvaardigheid), buiten (grote motoriek).
- We werken met thema's. Bij het uitwerken van de thema's proberen we zo veel mogelijk aan te sluiten bij de beleving en ervaring van de kinderen. De activiteiten die worden aangeboden, materialen die gebruikt worden en de inrichting van de hoeken, hangen zoveel mogelijk samen met het thema. Dit geeft meer samenhang en diepte in ons aanbod.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Het dagritme van de ochtend ziet er vrijwel altijd hetzelfde uit. Kinderen weten precies wanneer we, wat gaan doen. Dit geeft kinderen houvast. We zien regelmatig dat kinderen uit zichzelf al aangeven wat we gaan doen.
- Elke ochtend eten we fruit en een cracker aan tafel.
- Als een kind jarig is, vieren we de verjaardag met terugkerende rituelen, zoals een feestmuts en door het zingen van liedjes met gebruik van muziekinstrumenten.
- We verwelkomen de kinderen altijd met 'goedemorgen' en bij het weggaan zwaaien we de kinderen uit en zeggen we 'tot ziens'.
- We werken met thema van Uk en Puk, deze activiteiten zijn van te voren gepland.
- Ouders krijgen aan het begin van een nieuw speeljaar een 'kalender' met alle vakanties, vrije dagen en activiteiten van het speeljaar.
- Met de Sinterklaasviering, kerstviering, carnaval en op de laatste speeldag hebben we een ander ritme met andere activiteiten. Een uitstapje binnen een thema heeft ook een ander ritme (denk daarbij aan een bezoek aan de brandweer tijdens het thema verkeer).
- Dagritmekaarten worden aan het begin van ieder dagdeel verwoord en worden herhaald wanneer nodig.
- Rustmomenten zijn de kring, het eten van fruit, het eten van een cracker en tijdens het voorlezen van een boekje. Wanneer de groep erg druk is, biedt de pedagogisch medewerker een gezamenlijke activiteit aan waardoor de rust wederkeert.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- Als kinderen zelf de jas aantrekken en het lukt iemand niet en een ander kindje wil helpen, benoemen we dat het fijn is dat het kindje de ander helpt.
- Als er een kindje niet aanwezig is op de groep, benoemen we dit tijdens de kring en benoemen we dat het jammer is dat het kindje vandaag niet bij ons is om te spelen.
- Er worden activiteiten gedaan waarbij kinderen iets samen doen, zoals samen dansen op muziek. Het plezier van samen bezig zijn wordt benadrukt.
- Wij leren kinderen om aan te geven als ze iets niet leuk vinden in het contact met een ander en we leren de ander om dan te stoppen met het vertoonde gedrag. Op deze manier leren ze om rekening te houden met elkaar.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We proberen zoveel mogelijk buiten te zijn met de kinderen. Daarbij laat je kinderen de verschillende seizoenen ervaren. Kriebelbeestjes worden voorzichtig bekeken en in voorjaar poten we plantjes of maken een klein moestuintje. Zodat kinderen weten wat en hoe iets groeit. We hebben in het verleden wel eens een gezamenlijke fietstocht met ouder en kind gehad en jonge dieren op de boerderij bekeken. Soms heeft een verzorger een jong dier die op de peutergroep bekeken mag worden. Denk aan een kuiken, lammetje, biggetje of geitje.
- Waarden en normen komen tijdens spel, activiteiten en/of de kring aan de orde.
- Na toiletgebruik altijd de handen wassen. We duwen, trekken en slaan elkaar niet. Er wordt niet gespuugd. Je helpt elkaar en je mag fouten maken. We lachen met, maar niet over mekaar. We proberen naar elkaar te luisteren en we laten elkaar uitpraten. We houden rekening met de gevoelens van een ander. We zijn bezig met samen delen, op je buurt kunnen wachten en het opruimen van spelmateriaal en drinkbekers. Verder vinden we het belangrijk dat kinderen leren om zuinig te zijn op de spullen van een ander en van zichzelf
- Als kinderen onaardig doen tegen elkaar, brengen we de kinderen bij elkaar. We leggen uit wat dat gedrag met de ander doet en dat dit niet leuk is. We proberen zelfs met de vraag 'wat zou jij ervan vinden als.....' een peuter over zijn/haar gedrag na te laten denken. We vertellen aan de peuters en laten ze ervaren wat we wel graag zien of wat een oplossing kan zijn. We leren ze wat ze moeten doen als ze iets niet leuk vinden en wat ze dan kunnen zeggen.
- We leren kinderen nee te zeggen, wanneer ze iets niet willen. 'Nee' betekent voor de andere kinderen 'Stop!'. Zo leren kinderen op tijd stoppen met iets wat een ander niet leuk vindt.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er is dagelijks contact met de ouders tijdens breng- en haalmomenten. Ook maken we gebruik van het digitale ouderportaal met tekst en foto's.
- Als we ons zorgen maken om een kind, maken we een afspraak met de ouders om de zorgen uit te spreken en met de ouders hierover te praten. Samen kijken we of we dezelfde dingen herkennen. We maken afspraken over hoe we verder samen kunnen en houden hier contact over. We kunnen altijd overleggen met de clustermanager of eventueel met een zorgcoördinator.
- Samen met de ouders organiseren we feesten zoals kerst of het zomerfeest en de afsluiting voor de vakantie.
- Door middel van een nieuwsbrief worden ouders enkele keren per jaar op de hoogte gehouden wat er zich afspeelt op de groep. Welk thema gaat beginnen of over het thema waar mee bezig zijn.
- Na een kijk-registratie volgt een overdrachtsgesprek met ouders. Wanneer een kind meer hulp nodig lijkt te hebben, zoeken we met ouders naar mogelijkheden.
- Er zijn overdrachten en samenwerkingen (na toestemming van ouders) tussen logopedie, consultatiebureau en basisscholen. Een enkele keer (met toestemming van ouders) met organisaties zoals Jeugdzorg of het ondersteuningsplatform.
- Er vindt jaarlijks een bezoek plaats aan de bibliotheek, een verpleeghuis en een muziekvereniging.
- Er is een warme samenwerking met allebei de basisscholen gerealiseerd. Dit met betrekking tot het thema 'Bijna 4' waarin kinderen die bijna 4 worden een kijkje op de basisschool kunnen nemen.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep mee bezig is.

Voorbeelden

- Tijdens het plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode vragen we aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op

opvoedingsvragen van ouders.

- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind daar doet.
- Ouders worden uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de start of de afsluiting van een thema. Zo krijgen ouders een beeld van de werkwijze en activiteiten van op de groep en krijgen ze een indruk van hoe hun kind zich daar gedraagt.
- Na iedere KIJK registratie of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep of kinderdagverblijf en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VE-basisscholen VE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de doorgaande lijn te realiseren.

Wij werken samen met basisschool De Oversteek.

Voorbeelden

- Een aantal keren per jaar werken we aan een gezamenlijk thema en hebben we gezamenlijke activiteiten voor peuters en kleuters.
- De oudste peuters doen soms mee met de kleuters.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Je probeert kinderen uit te dagen door ze ook ondersteuning te bieden bij iets wat ze nog niet ervaren hebben of spannend vinden. Soms alleen al door ze een hand te reiken. Kleine incidenten zo luchtig mogelijk. Fouten of 'ongelukjes' kunnen en mogen gebeuren. Een andere keer probeer je er op te letten of het anders gaat. Gevaarlijke, levensbedreigende situaties worden aangepast.
- We leggen kinderen uit hoe er met materialen moet worden omgegaan.

Vierogenprincipe

Wij werken altijd met twee volwassenen op de groep. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers elkaar kunnen horen en zien.

Achterwacht

De ruimte van de peutergroep bevindt zich naast een kinderdagverblijf in een schoolgebouw. Er is altijd iemand in het pand aanwezig en deze persoon weet ook dat er peuteropvang plaatsvindt in het gebouw. De peutergroep is alleen open als de basisschool ook open is.